

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. W. Albarda, G. J. van den Broek, C. H. Douwes Dekker,
J. Gratama, G. D. Jordens, V. J. P. de Blocq van Kuffeler.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

IN MEMORIAM.

Na kortstondige ongesteldheid overleed den 22sten April onzen clubgenoot en vriend

Jhr. W. V. E. GODIN DE PESTERS.

In dagelijkschen omgang gedurende zijn vierjarigen studententijd leerden wij hem kennen als trouw kameraad en prettigen deelgenoot in menig gezellig oogenblik. Wij waardeerden in hem den ijver voor geregelde studie die hij steeds wist te bewaren en waarvan de uitslag over eenige maanden werd tegemoet gezien.

Menigeen zal zich zijner nog herinneren uit de jongste lustrumdagen van ons Corps.

Zijne nagedachtenis blijve bij ons voortbestaan.

W. L. T.

Voorstel tot scheiding van Studiebelangen en Corps.

Aan de leden van het Delftsch studentencorps.

Op het oogenblik dat ik het Corps ga verlaten, is het mij een groote vreugde nog een voorstel te kunnen aanbieden, dat naar ik stellig geloof van groot voordeel zal zijn voor het Corps, omdat het zuiverder zal stellen het streven naar het doel in zijn Wet uitgesproken, en in de tweede plaats omdat het een eind zal maken aan een onrechtvaardigen toestand, welke in onzen tijd van overwinnend voortschrijden der democratische beginselen nog als anachronisme voortleeft.

Als wij de vraag vooropstellen, waaraan wij het ontstaan van het Corps te danken hebben, dan is het geschiedkundig ware antwoord: om de eenheid der studenten op de beste wijze te bevorderen (trouw en eensgezindheid) en het willen vormen van een goed tehuis in deze slingerende levenswijze, waaruit moest komen een verdediging van het eigenaardige bestaan: het corpsleven staande in het maatschappelijk leven, en waardoor verkeerde behandeling van zaken, ons algemeen betreffend, zal worden voorkomen. Hierin moest dus ons streven zijn basis vinden. Wel is natuurlijk de studie de toevallige aanleiding tot het concentreeren van een aantal jonge menschen met dezelfde ontwikkelingsfeer. Maar dit is eene toevallige omstandigheid, al moet die het andere noodzakelijke voorafgaan. Niet meer waarde kunt gij eraan hechten dan aan bijvoorbeeld het toeval dat u geboren deed worden als zoon van bemiddelde ouders. De ware, de werkelijke onmiddellijke oorzaak van het zich tot een Corps vereenigen is ons jeugdig en vrij bestaan dat wij leiden willen in eene neerdrukkende Maatschappij.

Het zijn niet de belangen van de studie, welke behartiging noodzakelijk eene coöperatie als ons Corps nodig hebben. Dit bewijst ons alweer zijne Geschiedenis. Hoe lang leefde toch niet reeds het Corps voordat men eene instelling als onze commissie in het leven ging roepen? Veertig jaren! En bloeide toen het corps niet in vollen luister gedurende die veertig jaren? Waren de banden die toen de leden bonden niet dezelfde als nu? Was het corpsleven niet hetzelfde als tegenwoordig? Waren het niet dezelfde ideeën die nu nog door ons hoog gehouden worden? Al ging door de evolutie in de omringende maatschappij ook het corpsbestaan veranderen en daarmee de ideeën van zijn leden, al worden de lijnen van het studentenleven meer in harmonie met die van het werkelijke leven, al zijn we niet meer Chineezén in een negentieneeuwsche beschaving (?) toch blijft het essentiële voortleven zooals ik u met een enkel woord wil aantoonen.

Nu dan het is onze jeugd, onze drang naar ontwikkeling, ons naar-eigen-ideën willen genieten, dat wij te verdedigen hebben tegen het leger der Filistijnen daarbuiten. Het is de afwezigheid van den strijd om het bestaan, die onze beste gevoelens van vriendschap en kameraadschap doet opbloeien en hier in ons leven van vrijheid ons opvoert boven de maatschappij, waar conventie, wreede concurrentie en de zorg voor het brood alle betere gevoelens verkilt, koud maakt, terwijl bij ons het Leven vlamt met rooden gloed.

Het is in één woord de vrijheid, de allergrootste vrijheid, de vrijheid om te leiden een leven van jeugd en frischheid, die ons doet samengaan, die ons doet vereenigen tot een corps waar men elkaar kan leeren kennen en begrijpen, en waar zulke heerlijke gegevens zijn om banden te binden zooals in geen andere (burgelijke) coöperatie mogelijk is.

Dát zijn dus de essentialia van ons Corps: de vriendschap en kameraadschap van zijne leden, het gevoel van te moeten krijgen trouw en eensgezindheid onder de in Delft samenwonende menschen met globaal gelijke ontwikkeling. Dat is ook een mooi doel dat wij steeds moeten voelen en nastreven. Wie daaraan tornt, elke coterie, elke partij, elke klik, die tast eerst werkelijk het corps in zijn fundament aan. Niet ten onrechte noemt het eerste artikel van onze Wet dit in de eerste plaats, en waar koude naturen meer zoeken naar practische belangen, het Corps willen beschouwen als eene vereeniging om voordeeltjes voor de leden te winnen, daar ben ik overtuigd dat de meerderheid van ons warm genoeg voelt om dat geheel buiten het doel, als bijkomende omstandigheden te noemen.

Hoe eenvoudig voor mijn gevoel dan ook de essence van ons corpsbestaan is, toch moet ik nog een weinig hierover uitwijden. Want oppervlakkigen en diplomaten zullen allicht beweren dat ik het Corps als fuifgezelschap bedoel. Dat is natuurlijk niet waar. Want als ik de studententijd een leven van jolijt noem, dan kan ik niet bedoelen het feestvieren van de meesten uwer, omdat ik daarin meestal niets dan droeve ijdelheid of kinderachtige aanbellerij zie. Dan wil ik niet zeggen dat gij onbekommerd moet voortwandelen, dat gij blind moet zijn voor de ellende om u heen, of blij mocht zijn meenende uw plicht gedaan te hebben als ge een gulden geeft aan Kindervoeding of aan een nekroze-lijder! Dat ik niet graag zou willen dat gij later als 'n kind of 'n idioot komt te staan voor de groote vraagstukken van onze Maatschappij omdat gij uw heerlijk vrije leven slechts als fuiftijd hebt beschouwd en leefdet in een (gedegenereerde) zucht naar uitspatting.

Evenmin wil ik wegnemen de ernst waarmede gij uwe studies moet beschouwen. Gaarne protesteer ik krachtig tegen de opvatting van diëscomedies en van „getapte lui” als zou de studie zijn een noodzakelijk kwaad, een leelijk iets inplaats van een deel van den arbeid dien gij in ruil voor uw bevoorrecht leven met blijheid moet geven aan de Maatschappij, die u in staat stelde dat enorme productiemiddel, uwe verzamelde wetenschap, te verkrijgen.

Ik neem dus volstrekt niet met mijn voorstel de ernst uit ons studentenleven weg. Ik wil slechts schiften waar onnoodige aanhangzels het pure ervan niet tot hun recht doen komen, en het soms dreigen te verstikken, om jongeren een zuiverder kijk te geven op wat in den grond van ons studentenleven ligt, om te voorkomen dat zij zich blind zouden staren op behartiging van belangen, die dreigen hun leven te nauw te begrenzen.

Wanneer ik dan spreek van een tijd van jolijt, dan bedoel ik de instelling van ons Corps met zijn heerlijke bibliotheek, die mooie gelegenheid tot het ontvangen van nieuwe ideeën, welke weer noodzakelijkerwijze zich willen uiteten tot anderen, en zoo eene gedachte-wisseling vormen, die talenten doet opbloeien, tegengestelde karakters doet waardeeren, vrienden zich geheel-aan-elkaar geven doet, in één woord eene geestesvrijheid in het leven roept die het kenmerk is van ware beschaving. Dan bedoel ik uwe vereeniging met hunne talloze gelegenheden tot genieten, en dan bedoel ik het streven naar ontwikkeling van lichaam en geest, en het genot verkregen door dat streven, en uwe vrijheid en onbezorgdheid daarbij, tusschen eene Maatschappij waarin voor de meeste van uwe medemenschen het leven slechts is eene aaneenschakeling van ergelijke slavernij, van nuttelooze kwelling en van groote verdierlijking.

Men zal mij een idealist noemen? Dan hoop ik dat de meesten uwer idealisten zijn. En, hoewel zeer velen van u nog niet kennen het groote ideaal dat mij de „koude” maatschappij warm maakt en waarvoor mijn geestverwanten en ik zoo sterk verlangen te strijden, dat dan toch de meeste corpsleden nog niet cynisch genoeg zijn om het corps eene instelling te noemen, waar men alleen sommige belangen van de leden moet behartigen.

Deze lange inleiding om aan te toonen dat mijn voorstel niet in strijd is met de essentialia van ons corps, integendeel.

En nu tot de eigenlijke verdediging van mijn voorstel. Tot mijn betoog, dat de behartiging van de studiebevelangen, zooals die nu gebeurt, op slechte wijze geschiedt, en dat de verbetering, die ik wil aanbrengen, eene rationeele en noodzakelijke is.

Ik heb aangetoond in mijne inleiding dat in ons corps verschillende andere zaken meer op den voorgrond staan, en terecht. Ik wijs er op, dat de corpsleden zich warm maken over allerlei corps-aangelegenheden en niet voor de studie. Dat deze zelfs gehaat is als corpsaangelegenheid. Volgt daaruit niet dat de belangen van de studie verontachtzaamd zullen worden?

Het is niet te ontkennen dat wanneer we nu eene coöperatie hadden, waarin alleen de belangen van de studie behartigd werd, deze noodzakelijkerwijze beter zou werken dan eene instelling waar andere zaken hoog worden gehouden, en waar, hoewel onnoodig, mislukte studenticositeit en eerstejaarsgevoelens de studie als iets verachtelijks beschouwen.

Maar niet alleen dat ons de steun en sympathie van de corpsleden ontbreekt (hetgeen wel altijd gebeuren zal, zolang het corps zuiver zijn doel nastreeft) wij hebben ook nodig de sympathie en de daaruitvolgende steun van de docenten. Die missen wij geheel. Niet alleen dat het mij

persoonlijk gebleken is uit gesprekken met verschillende Hoogleraren, het blijkt ook implicite uit de brieven die ik de eer had tot antwoord te krijgen op een door mij aan vele docenten geschreven brief.

Ik wil daarlaten of de keuze van de Commissie altijd wel eene gelukkige is geweest, en het feit negeeren dat de Commissieleden meestal bestaan uit oudere jaars, die wegens hunne drukke studies niet hunne taak zóó kunnen vervullen als ze zelf willen. Ik wil alleen wijzen op den toestand, dat nagenoeg alle docenten eenstemmig verklaren dat alle studeerenden een aandeel moeten hebben in de behartiging der studie. Gemakkelijk volgt daaruit dat eene zoodanige zuivere vakvereniging, mits met meerdere tact optredende, wel hunne sympathie zou hebben, en natuurlijk de vertegenwoordiging van alle ingeschrevenen meerdere steun zal genieten en meerderen invloed zal hebben.

Dus nogmaals: wij hebben noch de sympathie van de docenten, noch die van de Corpsleden. Behalve mijn gezag als gewezen secretaris, die op de hoogte is van de verhoudingen, een gezag dat ik wil vooropstellen om de waarheid van dezen vicieusen toestand te verdedigen, en behalve het feit dat de President van de tegenwoordige Commissie dit ook erkent, (wiens ervaring op dit punt zeer zeker door niemand zal ontkend kunnen worden) wijs ik ook op de geschiedenis. Eerst een tiental jaren bestaat de Commissie. En in die laatste tiental jaren wordt bijna steeds geklaagd over de weinige belangstelling.

Leest gij de notulen der Alg. Verg. na, ge zult zien dat er zelden meer dan 20 leden aanwezig waren. En telkens wordt, hetzij bij monde van een der leden, hetzij als motie door de vergadering, de klacht geuit van weinige belangstelling van het Corps in studiezaken.

De toestand is dus vicieus, dat kan door niemand ontkend worden. Er moet eene verbetering komen. En gesteund door het advies van de meesten der docenten, gesteund door mijne ervaring, meen ik met de meeste zekerheid te kunnen zeggen, dat dan de behartiging van de studiebelangen door alle studeerenden een meer zuiveren toestand te voorzien is, die tóch eenmaal komen zal, en die op het oogenblik en ook van de toekomst van het Corps van groot voordeel zal zijn.

En ten slotte wil ik nog even het argument bestrijden, als zou de studie een der belangen van de leden zijnde, het Corps volgens art. 1 der Corpswet gedwongen zijn, dat belang zelf te behartigen. Welnu, aangenomen dat de studiebelangen behooren bij de belangen, bedoeld bij art. 1. Dan zal het toch in den geest liggen van art. 1 die belangen zoo goed mogelijk te behartigen. Wanneer dus uitgemaakt is, dat de studiebelangen beter behartigd worden zoo het Corps als zoodanig zich er niet mee bemoeit, maar het overlaat aan alle studeerenden, dan handelt het Corps geheel overeenkomstig art. 1 omdat het zijne belangen op de beste wijze behartigt. Juist wanneer het Corps zich toch ging bemoeien met de studiezaken, zou het in strijd handelen met de belangen van zijn eigen leden, in strijd dus met art. 1. Het argument, tenzij gegeven door een diplomaat, getuigt niet van groote snuggerheid der opwerpers.

Corpsleden, ik hoop dat gij medehelpen zult den onrechtvaardigen toestand op te heffen, waar, door de privilegies die het Corps nu eenmaal verkregen heeft, een groot aantal menschen verstoken zijn van het recht dat allen studenten aan de Polytechnische School toekomt. En dat gij erkennen zult dat het streven van ons Corps gericht is op een mooier doel dan oppervlakkig wel gedacht wordt, en dat ge, met die erkenning, met kracht medewerken zult dat doel nabij te komen. De tijden zijn gunstig, coterien verdwijnen, de democratie overwint in alle harten, weldra zal het ideaal bereikt zijn dat art. 1 van de Wet noemt: „de trouw en eensgezindheid onder de leden van het Delftsch studentencorps.”

G. DE GELDER.

Door mij werd het volgende schrijven gezonden aan alle docenten der P. S.:

DELFT, 28 Maart 1899.

Als lid van de Commissie tot behartiging der Studiebelangen in het Delftsch Studentencorps, heb ik de eer het volgende onder Uwe aandacht te brengen, en hoop

tevens in aansluiting daarmede, de vrijheid te mogen nemen U Hooggel. eene vraag te stellen.

Reeds lang hebben de ingeschrevenen aan de Pol. School de noodzakelijkheid gevoeld hunne eigen studiebelangen ook zelf te behartigen, voor zooverre het in hunne krachten lag. Een aantal jaren geleden werd daarom door het Delftsch Studentencorps, de vertegenwoordiging van het overgrote deel der studeerenden aan de P. S. destijds, besloten ook de belangen van de studie onder zijne bemoeiingen op te nemen. Aldus werd in het Corps gevormd eene „Commissie tot behartiging van de Studiebelangen”, wier taak het was, het Corps in die richting te vertegenwoordigen. Deze Commissie treedt geheel zelfstandig op; naast de Corpsvergaderingen werden „Algemeene Vergaderingen” erkend, welke beslissingen moeten nemen over alle studiezaken, terwijl de Corpsvergadering en de Senaat over alle andere belangen te oordeelen hebben en alleen controleerende colleges in zake studiebelangen vormen.

Of nu juist deze tegenstrijdige regeling, waarbij feitelijk de studiebelangen geheel los gemaakt waren van de overige Corpsbelangen, terwijl anderzijds zij toch opgenomen zijn in het Corpsverband, de oorzaak ervan is, weten wij niet, maar alleen valt te constateeren het feit, dat de Commissie ter behartiging van de Studiebelangen nooit op groote sympathie en zeker niet op grooten steun van de Corpsleden heeft mogen rekenen. Herhaaldelijk werd op Algemeene Vergaderingen in eene motie of anderszins de klacht geuit van weinige belangstelling van het Delftsch Studentencorps in de studiezaken.

Maar niet alleen dat deze toestand van de zijde der Corpsleden bestond, ook meen ik te mogen mededeelen, dat ons gebleken is van de zijde der docenten, niet die sympathie en steun te mogen verwachten, die wij zoo gaarne in het belang van onze studie zouden willen verkrijgen. Het is mij bekend dat de oorzaak hiervan ook wel te zoeken is in het soms onoordeelkundig en ontactvol optreden der Commissie, maar toch is mij na gesprekken met enkele Hoogleraren gebleken dat de weinige invloed van onze Commissie daaraan te wijten was dat onze vereeniging „in” het D. S. C. niet als vakvereniging werd erkend, nu onder de ingeschrevenen het aantal niet-Corpsleden belangrijk is toegenomen.

Deze toestanden die volgens het oordeel van velen met mij eene ernstige belemmering waren voor onze goedgewilde pogingen in het belang onzer studie kunnen nu gemakkelijk verbeterd worden door de scheiding van studiebelangen en Corps.

Het is daarom dat door vele leden van het Corps en ook daarbuiten reeds meermalen de wenschelijkheid geuit is die scheiding door te zetten.

Ik meen daartoe het initiatief te kunnen nemen, en hoop binnenkort eerst aan het Corps, dan aan alle ingeschrevenen der P. S. een voorstel te kunnen aanbieden waarbij de behartiging van de studiebelangen door alle studeerenden zal geschieden, dus door eene zuivere vakvereniging buiten alle corpsverband.

Gaarne zou ik, ten einde deze kwestie goed tot stand te brengen, het advies van U Hooggel. in dezen willen vernemen, en U daarom de vraag willen voorleggen of U Hooggel. van oordeel is dat de behartiging hunner studiebelangen ook door de studeerenden wenschelijk is en nuttig kan zijn en 2. of U meent dat deze behartiging door alle ingeschrevenen moet geschieden?

Mag ik tevens Uwe toezegging ontvangen het verkregen antwoord te mogen publiceeren zoo zulks door mij noodig mocht worden geacht?

Hopende dat U Hooggel. mij niet ten kwade zal duiden U met deze kwestie eenige last veroorzaakt te hebben, en dat U overtuigd moogt zijn dat mijne ernstige pogingen in dezen gedaan zijn in de meening iets te kunnen bijdragen in het belang van de studie aan de Polytechnische School, teeken ik mij, Hooggeleerde Heer,

enz.

w. g. G. DE GELDER.

OUDE DELFT 223.

Als antwoord kreeg ik de volgende brieven. Tevens eene toezegging een collectief antwoord van den Raad van Bestuur te zullen ontvangen. Daar echter de meeste Hoogleraren reeds geantwoord hebben, ben ik van meening dat dit collectieve antwoord niet meer gegeven zal worden.

DELFT, 30 Maart 1899.

Geachte Heer,

In antwoord op uw geacht schrijven van 28 dezer kan ik u mededeelen dat ik mij met uw voorstel volkomen kan vereenigen.

Ik ben altijd van meening geweest, 1°. dat de behartiging van de belangen hunner studie ook door de studeerenden wenschelijk is en nuttig kan zijn, en tevens 2°. dat deze behartiging door alle ingeschrevenen moet geschieden.

Terwijl ik u alle succès op uwe voorstellen toewensch, voeg ik er gaarne aan toe dat u mijn schrijven ook voor verdere mededeelingen aan anderen kunt gebruiken.

Na beleefde groeten, hoogachtend

Uw Dw. Dn.,
A. HUET.

DELFT, 7 April 1899.

WelEdele Heer!

Het plan in uw schrijven van 28 Maart ontwikkeld, komt mij voor rationeel te zijn. Indien de heeren studeerenden dus werkelijk van oordeel zijn, dat hun studiebelangen daardoor beter behartigd zullen worden dan tot heden, geef ik er gaarne mijn sympathie aan.

Met hoogachting,

Uw Dw. Dn.,
M. W. BEYERINCK.

DELFT, 7 April 1899.

Weledelgeboren Heer.

In antwoord op uw gisteren ontvangen, van 28 Maart gedateerd, schrijven meld ik u, dat ik gaarne het gevraagde advies wil verstrekken.

Ik stel evenwel op den voorgrond, dat ik, die hier pas in functie ben en geen deel uitmaak van den Raad van Bestuur der P. S., niet kan beoordeelen in hoeverre er punten zijn, de studie aan de P. S. betreffende, waarover de H.H. studenten het beste kunnen oordeelen en de bevoegde autoriteiten voorlichten. Ik heb dus geen meening omtrent het al of niet nuttige en noodzakelijke eener instelling van een commissie tot behartiging van de studiebelangen. In mijn tijd werd door mij en mijn vrienden zelfs niet gedacht aan zulk een Commissie. Evenwel geloof ik u gaarne (de tijden zijn veranderd en ik ga graag met mijn tijd mee) als gij zegt, dat de instelling van genoemde commissie indertijd haar ontstaan te danken heeft gehad aan den drang eener werkelijk gevoelde behoefte.

Als ik evenwel uit uw schrijven verneem, dat die commissie nooit heeft mogen rekenen op groote sympathie en zeker niet op grooten steun bij de corpsleden, dan is dat voor mij een bewijs, dat de vroeger zoo sterk gevoelde behoefte geen weerklank vindt bij de tegenwoordig studeerenden.

Het verwondert me daarom volstrekt niet, dat bij zulk een miskenning van de bemoeiingen der commissie door de belanghebbenden zelven, gij u geroepen gevoelt te trachten daaraan paal en perk te stellen.

Uit den grond van mijn hart geef ik u de verzekering, dat, als ik in uwe plaats was, ik geen oogenblik zou aarzelen het voorbeeld te volgen, dat ons door de Geschiedenis is nagelaten.

Gij herinnert u zeker nog wel, hoe God, ziende de verslapping van den eeredienst bij Israël, dit in de macht speelde van den vijand; hoe de Israëlieten, jaren lang verbannen, verstoken van het zoozeer veronachtzaamde bedehuis, bekeerd werden en nergens méér naar snakten dan om hun bedehuis te mogen betreden. De dagen van heden getuigen van het doeltreffende van dezen maatregel: geen volkje, dat na duizenden van jaren,

ijveriger en beter zijn godsdienstplicht waarneemt als onze Joodjes!

Met dat voorbeeld voor oogen raad ik u in allen ernst aan, alle pogingen in het werk te stellen genoemde commissie afgeschafte te krijgen. Onthoud uwen medestudeerende bemoeiingen, die ze op 't oogenblik niet waardeeren en dus niet waard blijken te zijn. Wanneer na eenigen tijd de beproeving gevoeld wordt, te zwaar gaat drukken zelfs en zich dientengevolge stemmen laten hooren tot wederinvoering van de commissie, sla dan uw slag.

Stel een commissie samen, buiten het corpsverband, met opneming van leden buiten het corps, zorg dat uw verslag gelezen wordt door alle belanghebbenden en geef gelegenheid tot discussie daarover, en ik geef u de verzekering, dat de klacht, in uw schrijven geuit, over het soms onoordeelkundige en onactvolle, en, zooals mij een collega van u verzekerde, over het soms pedante optreden der Commissie niet langer zal gehoord worden. Tevens twijfel ik niet of de bemoeiingen der commissie zullen dan ook weerklank vinden bij de bevoegde autoriteiten, die nu, volgens uw schrijven, zich er niet veel om bekommeren.

Ziedaar mijn oprecht gemeente raadgeving.

In de hoop, dat gij uwe krachten in de door mij aangegeven richting zult aanwenden, eindig ik met het uitspreken van mijn beste wenschen omtrent het slagen van uw gewaardeerd pogen.

Ik geef u volle vrijheid met dit mijn schrijven te handelen, zooals u goed dunkt.

Hoogachtend,

Uw Dw. Denaar,
G. SCHOUTEN.

9 April '99.

Den WelEdgeb. Heer G. DE GELDER.

Op uwe missive van 28 Mrt. jl. en de daarin vervatte vragen wil ik u gaarne mededeelen, dat volgens mijn oordeel eene commissie tot behartiging der studiebelangen alleszins recht en reden van bestaan heeft, maar dat het zeer wenschelijk zal zijn die commissie ook uit alle faculteiten en categorieën samen te stellen zoodat zoowel corpsals niet-corpsleden vertegenwoordigd zijn.

Het jaarlijksch verslag zou aan waarde en onbevangenheid winnen, indien het werd samengesteld door eene commissie, die zich in contact stelde met enkele personen, die hune studie aan de P. S. met goed gevolg hebben voltooid, hoewel de moeilijkheid van uitvoering van eene zoodanige regeling niet te miskennen valt. Dit jaarlijksch verslag zou dan aan belanghebbenden kunnen toegezonden worden, zonder dat het in den almanak verschijnt. Thans wordt door een vaak onactvolle critiek van personen en zaken in den almanak eene ontstemming te weeg gebracht, die niet tot de gewenschte verbetering leiden zal.

Mededeeling van bezwaren aan den Raad van Bestuur en bij ingrijpende belangen aan de hooge regeering blijft m. i. ten allen tijde, mits tactvol opgesteld en uitvoerig toegelicht, de voornaamste weg, die tot verbetering leiden kan.

Hoogachtend,

Uw Dw.,
A. F. GIPS.

DELFT, 10 April 1899.

Zeer Geachte Heer,

Uw schrijven van 28 Maart heb ik in orde ontvangen en ernstig overwogen; intusschen is het mijn meening dat het antwoord op uw vragen niet zoo heel eenvoudig is.

Op uw tweede vraag, of de behartiging door alle ingeschrevenen moet geschieden, kan ik zeer kort antwoorden dat mijn inziens in het geval dat Studiebelangen ter sprake komen corpsleden en niet-corpsleden gelijk moeten worden geacht.

(Vervolg zie Bijvoegsel.)

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van DONDERDAG 27 APRIL 1899.

Op uw eerste vraag is het antwoord voor mij minder eenvoudig en wel omdat het mij denkbaar voorkomt dat voor verschillende personen het begrip studiebelang iets verschillends beteekent.

Zonder nu te beweren, dat steeds de opvatting van den docent de juiste zal moeten wezen, kan ik mij toch zeer goed voorstellen dat hij in sommige gevallen niet anders zal mogen handelen, dan zijn meening volhouden, al druischte deze tegen de meening van alle studenten in.

Een enkel voorbeeld.

De docent was in zijn studententijd van meening, dat de kortste weg bij de behandeling van een onderwerp de beste was; dat men niet beter kon doen dan het tegenwoordige standpunt onzer kennis aangaand het onderwerp als „de waarheid” voorstellen

Maar langzamerhand is deze docent van oordeel veranderd en heeft leeren inzien, dat deze korte weg tot halfkennis voert; dat niet alleen de tegenwoordige opvatting slechts goed begrepen wordt, wanneer men inzien kan over welke andere meeningen zij heeft gezegevierd, maar ook, dat de waarde onzer tegenwoordige meening tegenover de toekomst dan pas duidelijk wordt.

In zoo een geval moet m. i. de docent zijn meening handhaven en zeggen tot de studenten: Uwe meening is de mijne geweest, ik heb die meening na ernstig overleg laten varen en ben in de onmogelijkheid tot mijn oude standpunt terug te keeren.

Dergelijke overwegingen zouden bestaan bij praktische oefeningen, die u krachtig maken voor uw verder leven contra colleges, die u pantseren voor het examen en bij vele andere onderwerpen. Ik zou dus zeer zeker ernstig bezwaar maken tegen dwang, die door studenten tegen de opvattingen van den docent zou worden uitgeoefend, maar ik zou een voorstander zijn van een stelsel, waarbij in questies die het onderwijs raken in sommige gevallen mondelinge gedachtenwisseling zou plaats vinden tusschen student en docent.

Van het mondeling kenbaar maken van wenschen zou ik een grooter voorstander zijn, dan van de te laat komende en wellicht vrij vruchteloze zg. kritieken in den almanak.

Van mijn antwoorden maak ik natuurlijk geen geheim; u kunt mijn meening dus desgewenscht in het debat vermelden.

Hoogachtend,

Uw Dw. Dn.,
SCHROEDER v. D. KOLK.

DELFT, 10 April 1899.

Den heer G. DE GELDER, Polyt. Student,
Delft.

In antwoord op uw rondschrjven van 28 Maart jl. diene, dat, als studenten of corporatiën van studenten mij wenschen te spreken over zaken, het onderwijs betreffende, ik daartoe ten allen tijde bereid ben en dat ik gaarne wil trachten het hun zooveel mogelijk naar den zin te maken, maar dat de questiën door u aangeroord mij overigens volstrekt koud laten.

Hoogachtend,
J. A. v. D. KLOES.

DELFT, 11 April 1899.

WeEd. Geb. Heer,

Met belangstelling nam ik kennis van Uw schrjven. Ik wil gaarne antwoorden op Uw beide vragen.

1°. Het komt mij voor dat het op den weg der studeerenden ligt, hunne studiebelangen te behartigen.

2°. Het komt mij verder voor, dat deze behartiging door alle ingeschreven moet geschieden.

Ik heb uitsluitend de twee hoofdvragen bevestigend beantwoord, en meen mij te moeten onthouden van beschouwingen over de manier, waarop deze beginselen het best in praktijk zijn te brengen.

Tegen het bekend maken dezer meening heb ik geen bezwaar.

Met hoogachting,
J. CARDINAAL,
Hoogleeraar a. d. Pol. School

DELFT, 11 April '99.

Weledelgeboren Heer!

Ter beantwoording van uw brief dato 28 Maart 1899, dien ik 5 April ontving, heb ik de eer u te berichten dat er naar mijne meening wel geen verschil van gevoelen kan bestaan over de beantwoording der beide door u gestelde vragen, daar toch zonder twijfel alle studeerenden niet alleen het recht hebben maar het zelfs wenschelijk en nuttig voor hen geacht moet worden, dat zij de belangen hunner studiën behartigen. Alleen zou er verschil van meening kunnen bestaan omtrent de opvatting daarvan en zal het naar mij voorkomt niet gemakkelijk zijn daarvoor algemeene regels vast te stellen: de belangen der studeerenden zullen toch dikwerf zeer uiteenloopen.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn

Uw Dw. Dr.,
C. A. SCHELTEMA.

DELFT, 12 April 1899.

WeEdelgeboren Heer,

In antwoord op Uw geëerd schrjven dd. 28 Maart heb ik de eer U mede te deelen, dat ik van de toestanden en verhoudingen bij het Delftsch Studentencorps en van de speciale korpsbelangen te weinig op de hoogte ben, om over alle door UEd. aangevoerde vragen een bevoegd oordeel af te kunnen geven.

Alleen wensch ik op te merken, dat het mij niet onbillijk voorkomt, dat alle ingeschrevenen der Polyt. School, langs welken weg en in welken vorm ook, bij de waarneming der studiebelangen konden deelnemen.

Met de meeste hoogachting,
UEd. Dw.,
E. GUGEL.

DELFT, 14 April 1899.

Weledgeb. Heer,

Naar aanleiding van de vragen in Uw schrjven van 28 Maart jl. tot mij gericht, heb ik de eer U het volgende mede te deelen.

1°. De behartiging van de studiebelangen ook door de studeerenden zelf kan volgens mijne meening nuttig werken en daarom dus gewenscht zijn.

2°. Hierbij zal het in het meerendeel der voorkomende gevallen van belang zijn dat alle studeerenden, dus ook de niet-leden van het Delftsch Studentencorps, hunne medewerking verleen en van hunne belangstelling doen blijken.

Ik heb er geen bezwaar tegen dat mijn hier gegeven antwoord zoo noodig door U wordt gepubliceerd.

Hoogachtend,
Uw Dw.,
M. DE HAAS.

DELFT, 14 April 1899.

Weledelgestr. Heer,

In antwoord op de vragen mij gedaan in uwe missive van 28 Maart jl., heb ik de eer u mede te deelen, dat ik met u van oordeel ben, belangen hunner studie ook door de studeerenden wenschelijk is, en nuttig kan zijn, en, dat de behartiging door alle ingeschrevenen moet geschieden.

Gaarne geef ik u de toezegging mijn antwoord te publiceren, zoo zulks door u wenschelijk mocht worden geacht.

Met ware hoogachting heb ik de eer te zijn,

Uw Dienstw.
P. VAN DER BURG.

DELFT, 20 April 1899.

Zeer geachte Heer,

Uw schrijven van 28 Maart is door mij ontvangen.

Ik zou de voorkeur er aan gegeven hebben mij mondeling met u te onderhouden over het belangrijk onderwerp dat door u in dat schrijven wordt behandeld; daar een beknopt antwoord nu: het gevaar in zich sluit tot misverstand aanleiding te kunnen geven en de tijd tot uitvoerige schriftelijke uiteenzetting mij ontbreekt.

Toch wil ik wegens de goede bedoeling, waarvan uw schrijven blijk geeft, het niet onbeantwoord laten en de daarin gestelde vragen kort beantwoorden.

Ik acht dan om verschillende redenen het wenschelijk, dat de studenten ook van hunnen kant de belangen hunner studie behartigen; mits die taak ernstig en met beleid worde opgevat en zorg worde gedragen dat meeningen, die van hunne zijde en namens hen over studiebelangen in woord of schrift worden uitgesproken, wel overwogen zijn en niet slechts den indruk van een oogenblik of het gevoelen van een enkel persoon tot uitdrukking brengen.

Ik acht het eene schaduwzijde van den tegenwoordigen toestand, dat de commissie ter behartiging van studiebelangen tot heden in het gunstigste geval slechts kon geacht worden de meening uit te spreken van de studenten die lid van het corps zijn.

Ik zie echter niet langs welken weg aan dit bezwaar is te gemoet te komen, zonder m. i. de belangen van uw corps in gevaar te brengen of althans te benadeelen.

Gaarne geef ik u vergunning van dit schrijven het gebruik te maken, dat u zal goeddunken.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn,

Uw Dw.
S. HOOGEWERFF.

DELFT, 20 April 1899.

WeledelGeboren Heer,

In antwoord op uw schrijven van 28 Maart II. deel ik u gaarne als mijne meening mede:

1°. dat ik het, wenschelijk en nuttig acht, dat de studeerenden aan de P. S. binnen de grenzen die door verschil van leeftijd, positie en ervaring tusschen docenten en leerlingen als van zelf aangewezen zijn, een orgaan bezitten, dat tot taak heeft de studiebelangen der ingeschrevenen aan deze inrichting te behartigen, en

2°. dat ik mij volkomen vereenig met de grondgedachte, dat door dat orgaan alle ingeschrevenen aan de P. S. hunne belangen en wenschen moeten kunnen kenbaar maken.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn,

Uw Dw. Dr.,
J. A. SNIJDERS CJz.,
Hoogl. Polytechn. School.

Aan L., naar aanleiding van z'n stukje: Ongemanierdheid.

Wat voor tiepe komt er toch uit dat stukje op me af? Ik heb er lang glimlachend over na gedacht. Maar nu weet ik het; ge zult 'm wel gemakkelijk in uwe omgeving herkennen: zoo'n lange, bleke man, met altijd ernstige ogen; hij loopt een beetje voorover en draagt lage boorden met 'n zwarte das. En je hebt ontzag voor z'n ernst, zoo om niet te lachen en toegevend tegen hem te spreken. Maar tegelijk voel je medelijden met hem om die ernst, die zoo geheel hun beheerscht, dat ze bijna een manie lijkt. Want ge kunt verstandig met hem praten, totdat ge in uw onwetendheid spreekt over datgene, wat hem zoo ernstig is. Dan stuift hij op, vindt je ongemanierd en voelt zich beleedigd en gekwetst, door de woorden, die je op mededeelzamen toon hem had toegevoegd.

En iederen keer, als hij weer opstuift, moet je glimlachen en denken: Daar heb je 't weer. Arme vent, die niets meer van die ernst weet te scheiden en ieder beweging, ieder woord daarmee in verband brengt.

Ja, dat is wel het tiepe, dat er uitspreekt; immers hij hoort mij spreken tegen mijn buurman over hem en konsorten; hoe ik ze leuk vind in hun opvlammend leven, juist mooi in hun overdreven jong zijn; hoe ze vaak bij me komen filosoferen en zij me het mooist zijn. Maar ik zeg dit alles tegen mijn buurman. En komt L., naar me toe en zegt: „Je loopt een blauwtje met je vriendelijkheid, wij zijn er niet van gediend”. Wel, wel! Maar dat gaat mij natuurlijk niets aan, ik sprak niet tegen hem, maar over hem, genoot dus van mijn hem-en-zijns-gelijken-mooivinden, welk gevoel ik wou uiten. Mijn houden-van-hen heeft niets te maken met hun gevoel omtrent mij, maar baseert zich alleen op hun in mijn oog mooi potig doen. Evenzoo houd ik van Napoleon. En als deze zei: Je bent maar 'n broekje, dan zou ik zeggen: Zoo! en toch precies evenveel en op dezelfde manier van hem houden.

Toen ik het stukje las zag ik eensklaps het volgende: Ik zelf, zittend bij Centraal aan zoo 'n tafeltje bij de straat met 'n vriend. Menschen liepen heen en weer, die ons gelijkelijk onverschillig lieten. Tot er een leuk tiepe kwam, met lange haren en klein rond hoedje op; hij slenterde over de keien, handen in zak, grote uitbultingen bij de knieën in z'n franse broek. Je zag direkt, dat hij iets ongewoons was. „Goddome, kijk es wat 'n raar tiepe, wat 'n lollig hoedje, zeg”. We lachten beide. De man zag dat, kwam naar ons toe, keek uit de hoogte en zei met koude stem, zonder beleedigd te zijn: 't Is wel vriendelijk wat je zegt, maar ik ben er niet van gediend. „Je loopt een blauwtje met je vriendelijkheid.” Waarop wij het allebei uitschaterden van lol.

Als L. dit goed begrepen heeft, zal hij ook inzien, dat hij tegenover mij, zooals de man met het hoedje tegen ons, een enigszins mal figuur geslagen heeft.

Nu weet ik wel, wat er bij L., achter zit, en dat de manie-ernst, bij hem zich loutert tot een hoge heiligheid van rotsvaste mening. Ik zeg zich loutert, want het is nog niet het menslik-volmaakte geworden. En dit is juist de reden waarom of ik antwoord op z'n stukje, terwijl het me eigenlijk koud laat.

De weg, die L. opgaat, leidt tot iets groots en moois. Maar mogen mensen in 't algemeen klein doen en fouten begaan, die hun vergeven moeten worden, daar ze in hun goedige onwetendheid niet beter weten, de priesters van het Groote en Mooie mogen dat niet. Een vlek op een hard en veelkleurige gemene tekening hindert niet, maar een vlek op een zuivere, harmonieuze tekening wel.

Hoe zuiverder de tekening, hoe schreeuwend die vlek. En dit is de grote fout van L.'s stukje. L. streeft naar het Hooge, maar verduistert het Licht nog meer voor half-blinden door dergelijk geschrijf.

Staat L. gewoonlijk hoog, in dit laatste stukje heeft z'n starre wil hem een vergissing doen begaan en hem naar de laagte doen duikelen. Wie hoog staat ziet in, dat het Hooge van-ieder te hoog staat om benaderd te kunnen worden door het lagere van een ander en natuurlijk eideloos ver staat van hetgeen er niets mee te maken heeft.

In het hogere zijn de kleine verschillen zeer groot. Als L. dit gevoelde, zou hij (voor zichzelf) zien, dat mijn persoonlike, oppervlakkige, wel leuk-vinderij van hem en konsorten zeer ver van zijn Hoog-Iedee stond; er niets mee te maken had en dus in geen geval voor hem een

reden kon zijn en er op te reageren en die twee hoogten tot een te maken. Het Mooie wordt alleen verwarmd en vermooid door het gelijke of hooger staande, maar nooit naar beneden gehaald door wat lager staat. Maar wie op aarde staat ziet alle wolken even hoog. L. nu staat in z'n stukje op aarde; hem lijkt alles wat hoger is dan hem zelf even hoog en dus verwacht hij de sentimenten. Zijn stuk kan propagandisties bedoeld zijn, toch zal het alleen succes hebben bij zijns gelijken niet bij hen die zeer bewust en hevig het verschil in hoogte van hetzelfde sentiment voelen. En dezen zouden graag de anderen om hoog trekken, daar de laatsten dan niet langer door een kleingeestige, onverdraagzame toon de eersten zouden doen glimlachen. En het is zeer treurig dat L. en konsorten soms zoo zijn; zij toch die het Hoge willen aanduiden, en het in hen levend mooie willen geven, zullen op deze manier niet het minste succes hebben, ja door hun optreden zullen zij den ontwikkelden en goedwilligen mens het hoofd doen schudden en daardoor een beslist negatief resultaat bereiken.

J. GRATAMA.

Mijn oordeel over dit naar-aanleidinkje is 't, dat het uitgaat als een nachtpitje. Gratama begint heel dapper, maar die dapperheid zit hem niet in het bloed. Meer jenever-courage, opgewekt door de geest van mijn tot hem gerichte woorden. Als dat vlaagje voorbij is, weet hij eigenlijk niet goed meer wat hij zeggen wou en vertelt — om niet met een mond vol tanden te staan — wat onbeholpenheden over het Groote, het Hooge, het Aardsche en het Mooie, die hij heel eerlijk meent. Om op de ordinairste wijze te eindigen. Met te zeggen dat wij „streven naar het Hooge” dergelijke dingen niet moesten doen, d. w. z., moesten nalaten hem op zijn slechte manier attent te maken, omdat we daardoor „een beslist negatief resultaat bereiken”. Voorloopig heeft hij ten zijnen opzichte gelijk. Maar pas als de geraaktheid over is mogen wij naar de resultaten zien. Denk aan een zieke die geöpereerd is: eerst moet de wond genezen. In alle geval: wij hoopen grondig dat op den duur zal blijken dat het geholpen heeft.

L.

M'n Overbuur, de Christelijke-Onderwijzer.

Arme kleinen, beklagenswaardige kindertjes, ik heb zoo'n medelijden met je. Altijd zitten jullie in die donkere, gesloten binnenkamer, waar je groeit als planten met witte blaadjes en bleeke stengel, omdat er geen licht is en geen zon, die je wangetjes koestert, geen lucht die ze streeft.

Arme peuters, meelij heb ik met jullie drietjes, als ik je zie zitten aan 't raam met de tulle gordijntjes, op de schoot van je moeder of grootmoeder of op 'n hoog stoeltje, zoo ernstig en stil kijkend met je bleeke en matte gezichtjes, zoet spelend met wat speelgoed of bladeren in 'n prentenboekje, terwijl andere kinderen buiten zijn, in de lucht, in de zon, stoeiend en ravottend, elkaar met sneeuw gooiend, blij lachend, met rooie koonen van gezondheid en jong bloed. Alleen 's Zondags kan jullie 'n enkele maal zien, dat er andere mensen zijn, dat er huizen en straten zijn, dat er boomen zijn, dat er 'n lekker zonnetje is en frische lucht, maar dan toch altijd zijn vader en moeder er bij om op jullie te letten. Hoogstwaarschijnlijk zal ook 't verdere van je jeugd zoo voorbijgaan in kalme rust, in onbewogen leven, misschien wordt je als je vader onderwijzer of dominee, erg brave menschen zonder wilde jeugd, voortleven in grijze regelmaat en witte braafheid. En als je dan in 't harde leven gaat, zal je voor veel verstomd staan, en veel niet begrijpen met je binnenkamerdeetjes.

De vader, och, ik stel me dat zoo levendig voor: 'n oppassende beste jongen, zoon van 'n kruidenier of zoo in 'n klein provincie stadje, moet onderwijzer worden, dat staat zoo geleerd in zoo'n klein plaatsje. Komt al gauw in aanraking met 'n net, braaf meisje van gelijken stand, 'n goed, zuinig huisvrouwje. Ze zweren elkaar „eeuwige liefde”, trouwen natuurlijk met elkaar. Na ettelijke jaren wordt hij overgeplaatst naar den Haag, heeft ondertusschen drie kinderen gekregen. Z'n vrouw zeer zuinig, legt geld over. Zooals dat behoort, neemt hij zijn ouwe moeder in huis, zij haar ouwe moeder, ze worden liefderijk opgepast,

zijn van haar kant dol op de kleinkindertjes.

Dat huis tegenover me ademt van den nok tot beneden innige braafheid en ingetogenheid: hij, de man, gaat nooit uit, dan alleen naar school, zij de vrouw, doet zelve de kamers; de gang, 't heele huishouden, de twee oudjes wachten kalm hun laatste uurtje af, de kindertjes vechten nooit met elkaar, zijn altijd even stil en zoet: Er is eeuwige vrede in dat huis, de drie kindertjes worden dik omwasemd met atmosfeer van braafheid van vader, moeder en grootmoeders. Het leven glijdt voor allen héén, geruischloos, grijs, één van toon, regelmatig de kindertjes groeien als planten, bleek, bijna bewegingloos zijn ze.

Maar, o, die verdomde kerel, vertrouwen doe ik 'm toch niet, met z'n hypocriete schoolvossentronie, ondanks alle uitwaseming van braafheid uit overjas, hoed, schoenen en pantalon, want als 't weduwtje, dat naast me woont, haar tweede man ontvangt, zit hij met z'n snoet voor de ruiten, stiekem de gordijntjes wegtrekkend, z'n neus plat gedrukt tegen 't glas om toch alles te zien, wat zij met elkaar uitvoeren en dan zit z'n vrouw aan 't andere raam. En net zoolang zitte ze daar voor de ruiten, tot 't weduwtje hun loersnuiten in de gaten krijgt en bij haar 't gordijn laat vallen. En dat doen ze altijd weer, als zij bezoek heeft, totdat 't vrouwtje in verontwaardiging uitbarst tegen de dochter van mijn hospita: „Juffrouw, verbeeld u toch, wat 'n onbeschaamde menschen aan de overkant, kijken ze bij u ook zoo in, o, 't is onuitstaanbaar, ik moet voor hun plezier altijd mijn gordijnen dicht doen en heusch, wat er bij mij gebeurt, mag 't daglicht wel zien”. En als je dan weet, dat die vent onderwijzer is, christelijk onderwijzer, steeds met 'n hypocriet bakkes rondloopt, o zoo braaf leeft, z'n kindertjes steeds in 'n donkere kamer houdt, krijg je dan geen verantwoordiging in je, geen brandende lust die kerel met 'n zwiep met z'n vrouw en de beide oudjes en de heele rattaplan van 't huishouden de straat op te jagen, de zon in, het licht in, naar achterbuurten en bordeelen om 't leven te zien in al zijn naaktheid? O, die man is me 'n stijgende verontwaardiging.

T. J. C.

VERSLAGEN.

Koloniale Politiek.

INDOLOGISCHE VEREENIGING.
Spreker: H. VAN KOL.

Spreker begint met er op te wijzen hoe veel omvattend het onderwerp is, welk een uitgebreide kennis van geschiedenis, volkenkunde etc. noodig is voor eene grondige behandeling. Het onderwerp is tegelijk zeer gewichtig, want terwijl we met zekerheid kunnen zeggen dat de toekomst van het menschedom voor een groot deel afhankelijk is van de koloniale politiek, is ook voor het verleden deze van groote beteekenis geweest, daar zij een machtige factor was bij de ontwikkeling onzer kapitalistische maatschappij.

Spr. ging in zijne beschouwingen terug tot het jaar 1600; omstreeks dien tijd ving het kapitalistische tijdperk aan, na de opheffing der feodaliteit. Toen begon de scheiding van den arbeider van de arbeidsmiddelen. Tengevolge daarvan toename van het pauperisme (vooral in Engeland) en begin van landverhuizingen naar de nieuwe ontdekte landen: de Indiën, Amerika, met zijn goudmijnen, Afrika met zijne bewoners, die al spoedig door den slavenhandel tot een winstgevend artikel werden gemaakt. Tengevolge van dat alles eene krachtige ontwikkeling van de scheepvaart, het ontstaan van groote monopolistische maatschappijen, en niet te vergeten, van Handelsoorlogen. Marx heeft aangetoond dat de in de vreemde werelddelen gevonden schatten hier de vorming der kapitalistische maatschappij bevorderden, er toe bijdroegen dat de geheele aarde één groot veld van uitbreiding werd. De hebzucht was van alles de krachtige drijfveer. Daardoor werden grond en voortbrengselen van vreemden bodem eenvoudig in bezit genomen, en niet zelden volgde de vernietiging der oorspronkelijke bewoners. Om 't eigen land te bevoordeelen werden allerlei maatregelen bedacht, de uitvoer van koloniën naar, en de invoer in de koloniën van het buitenland werden verboden. De industrie in de koloniën zelf werd verhinderd ten bate van de nijverheid in 't moederland. Bij landbouw-koloniën, de visschers- de handelskoloniën was hebzucht de eenige

drijfveer tot kolonisatie. Zelfs de deportatie-koloniën hadden winstbezag ten grondslag, en ook de militaire koloniën dienden nergens anders toe dan tot 't beschermen van 't bezit en van den handel. De koloniale politiek was in een woord een handelspolitiek, feitelijk werden de winge-westen door kooplieden beheerscht (O. I. C.)

't Gevolg vertoonde zich natuurlijk in de gedaante van koloniale oorlogen en wellicht, zooals Auguste Comte voorspelde, zal de laatste oorlog die onze aarde nog zal zien geen andere oorzaak hebben, dan koloniale hebzucht. Van Humaniteit is in de koloniale geschiedenis weinig te ontdekken.

De eerste koloniale mogendheden waren Spanje en Portugal, die echter door verkeerde tactiek ondergingen. Ook Frankrijk ging 't niet beter, daar is eerst in de laatste 10 jaren een opleven van de koloniale politiek. 't Waren Engeland en Nederland die de zaak beheerschten. Engeland stichtte landbouwkoloniën in Amerika, aanvankelijk met nogal eerlijke practijken, spoedig echter met roof op grooten schaal. En al gaf de handel in producten niet altijd evenveel voordeel, die in menschen des te meer. In sommige jaren werden niet minder dan 250,000 menschen van Afrika naar Amerika of de Antillen overgebracht.

Een groote energie werd door Holland in de koloniale politiek aan den dag gelegd. De Portugeezen werden uit Indië verdreven en ook de Engelschen moesten de Molukken verlaten. De Compagnie maakte ontzettende winsten, de aandeelen van f 3000 stegen zelfs eenmaal tot f 3780, en er zijn jaren geweest dat de uitkeering 75 % bedroeg. Maar met welke treurige practijken. We denken aan 't uitroeien van boomen om de specerijen duur te houden, aan de Hongki tochten, aan de koffie-dwangbouw, en aan de winsten behaald bij de suiker-cultuur. De geschiedenis van de O. I. C. is een reeks van gruwelen. Men heeft slechts te noemen den Chineezenmoord die uit een ingebeeld gevaar van opstand, maar eigenlijk uit vrees voor concurrentie en uit afgunst in 1740 te Batavia begaan werd. Op den duur echter was het door smokkelhandel etc. onmogelijk de monopolies te handhaven, en begon zich de reactie te vertoonen. Eindelijk werd de Compagnie met 135 miljoen schuld door den Nederlandschen staat overgenomen. Dat de geest van winstbejag dezelfde bleef, is gebleken. We wijzen slechts op 't cultuurstelsel van Van den Bosch. Mooie beloften werden gegeven, maar men hield ze niet; de landrente bleef gehandhaafd. En daarenboven werden door 't cultuurstelsel nog de dessa-besturen en inlandsche hoofden door knoeierijen gedemoraliseerd. In 25 jaren tijds bedroeg de winst 782 miljoen gulden. Daarvan werden de Nederlandsche spoorwegen gelegd, schulden afgelost en nog verscheiden openbare werken in 't moederland bekostigd.

In onzen tijd is Europa te klein, 't heeft te veel productie-middelen, te veel werkkraft. Vandaar de groote afmetingen van de landverhuizing. Men zoekt uitwegen voor de overvloed van kapitaal, men zoekt afzetmarkten voor de produkten. De hoop is gevestigd op Afrika. Ook nu nog evenals vroeger geweld en roof van natuurlijke eigendom, alleen de monopolies vindt men niet meer. Ook nu weer handelscompagnieën, zooals de Chartered-Company, de Engelsch O.-I. C., de compagnie van Mozambique, de compagnie van den Congo. Ze dienen slechts om den annexatiegeest der Staten te verbergen. Als voorbeeld Jameson's inval.

De behoefte aan nieuwe handelscentra bevorderde dus de kolonisatie. Echter komen er geheel andere gevolgen dan men vermoedde.

Britsch-Indië bijv. dreigt nu reeds inplaats van consument van Engeland, producent en concurrent te worden. Het oprichten en vestigen van maatschappijen is niet genoeg. Door eigen koloniaal bezit trachten de staten den handel te bevorderen; de handel volgt de nationale vlag! Engeland bezit aan koloniën 70 maal zijn eigen oppervlakte, te zamen $\frac{1}{6}$ van de geheele aarde, evenveel bezitten Frankrijk en Duitschland samen. Maar nog altijd streeft men naar meer koloniaal bezit. Vandaar de gespannen verhouding tusschen de Europeesche mogendheden: hunne belangen botsen in de vreemde werelddeelen. De geschiedenis van de koloniale politiek en de in-nauw-verband-daarmee-staande geschiedenis van Europa zal dan ook beslist worden in Afrika of aan de oevers van den Stillen Oceaan.

Welke eene verandering in onze verhouding tot Afrika, tot van korten tijd nog grootendeels onbekend, begint de kaart van Afrika nu al meer ingevuld te worden en ver-

toont ze reeds verscheidene kleuren, aangevende de stukken die door de Europeesche mogendheden in bezit genomen zijn. Slechts Tripoli, Transvaal, Oranje-Vrijstaat en een gedeelte van Abessinië zijn nog niet in Europa's bezit. De meeste uitgestrektheid behoort aan Frankrijk en Duitschland en Engeland, groote gebieden worden beheerscht door maatschappijen met groote kapitaal, en over bijna-staatsmacht beschikkend. Niet zelden behalen ze haar voordeelen door dwang en geweld, en bijna altijd door eene schandelijke verwaarloozing van de belangen der inlanders. Het vernis der Europeesche beschaving verdwijnt, zoodra er arbeidskrachten moeten vermeerderd worden. Onwaar is het dat de handel een vredesengel is, dat hij de volkeren tot elkaar brengt. Veeleer is hij eene oorlogsfurie.

Een groote wedijver tusschen de verschillende mogendheden heeft plaats, langs de oevers van den Stillen of Grooten Oceaan. Van de Australische eilanden bezit Engeland 't meeste, ook Duitschland heeft reeds veel en tracht meer te krijgen. N.-Amerika maakt moeilijkheden om Sanwa.

Op N. Guinea ontmoeten elkaar Engeland, Duitschland en Nederland. Ook ons Insulinde is niet geheel Hollandsch.

Op N. Borneo is een Engelsche maatschappij gevestigd die in de toekomst wel kans heeft vervangen te worden door Engelsche staatsmacht. Nog viert zich de Nederlandsche annexatie-geest op Atjeh bot. Het bezit van ons land is in deze eeuw zeer toegenomen. Behalve Atjeh werd Sumatra bijna geheel ons.

Frankrijk bezit ook reeds vrij veel en N.-Amerika heeft juist de Filippijnen bemachtigd.

Maar nog altijd zoeken de mogendheden naar meer. Zoo komt het Chineesche vraagstuk, dat zal blijken voor de toekomst zoo gewichtig te zijn als misschien nog geen gebeurtenis na de val van het Romeinsche rijk. De oorlog met Japan heeft getoond dat China met zijn 400 miljoen inwoners nog niet zeer machtig is. Echter is 't een zeer begeerlijke buit om zijn havens, zijn rijke mijnen etc. Een schandvlek voor de geschiedenis is de opium-oorlog, waarin Engeland een lagen rol speelde, en waaruit het ten slotte een winst van 40 tot 50 miljoen 's jaars heeft getrokken.

Thans dringt men meer en meer op naar China. Van den zieken man van Turkye is de aandacht verplaatst naar den zieken man van Oost-Azië. Daarom werd 't vermoorden van een Duitschen zendeling aanleiding tot het zenden van pantserschepen. Ook voor onze koloniën is in de Chineesche quaestie een kiem van ernstig gevaar gelegen.

Alle naties zijn er op uit met hun vermogens het kapitalistische stelsel in China in te voeren. Maar de gevolgen zullen op de bedrivers dier handelingen zelve neerkomen. 't Gevaar bestaat dat China, zich ontwikkeld, Europa zal overstroomden met een vloed van produkten, inplaats van een voordeelige afzetmarkt te blijven.

En met de invoering van de „beschaving” van Europa, zal ook 't militarisme in 't hemelsche rijk komen. En als we letten op verklaringen als van Gordon, die mededeelt dat de Chineezen uitstekende soldaten kunnen worden, dan zien we daarin een ernstig gevaar. Een monogoolsche overheersing kan 't eind zijn van deze koloniale politiek.

Ook de Filippijnen leveren voor onze koloniën gevaar op. In 't krachtig vooruitgaande Amerika dat reeds nu een militaire staat van beteekenis is, ontwikkelt zich 't imperialisme zeer sterk. Door den overvloed van producten en de behoeften aan nieuwe afzetmarkten, stond Amerika, volgens een voormalig kanselier van den schatkist, voor de keuze: sociale revolutie of imperialisme, en 't koos het laatste.

Hoe kunnen we onze Indiën redden? Niet met kracht van Hollandsche wapenen. Maar wel door de macht van het goede, door de bevolking aan ons verknocht te maken, en ons zodoende van haar steun te verzekeren. Hieruit blijkt dan ook wat de taak van onze koloniale politiek is.

Beschaving is het, in welks naam tot nog toe nog slechts gehuicheld is. We moeten er offers voor over hebben. We hebben nu eenmaal de lusten van onze koloniën gehad, we moeten de lasten ook op ons nemen. Beter zooals Bismarck, zich openlijk te verklaren voor 't recht van het geweld, dan gruwelen te plegen in naam der humaniteit. Niet exploiteeren moet de leuze zijn, maar civilizeeren, partij trekkend van de ervaring. We hebben een zware schuld tegenover den Javaan te vereffenen, veel plichtverzuim te herstellen. We danken aan Indië veel. Nog kan het bezit der koloniën een moreel

(Vervolg zie tweede Bijvoegsel.)

TWEEDE BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van DONDERDAG 27 APRIL 1899.

voordeel voor ons zijn, wanneer we voelen de verplichtingen te moeten vervullen dit het oplegt. We moeten trachten de miskende rechten van den inboorling weer in aanzien te brengen, welvaart te verbreiden, niet bezit willen vermeederen zooals in Atjeh. Ook volgens een autoriteit als prof. De Louter is dat niet wenschelijk.

De periode der koloniale annexatie is eene phase in de ontwikkeling der maatschappij, waarin 't kapitalisme moet doordringen in andere werelddeelen. We moeten echter de overgangen pogen te verzachten.

De gevolgen van de huidige imperialistische politiek zullen zijn, een scherpere verhouding van de mogendheden tegenover elkaar, en uitbreiding van 't militarisme. Dit laatste verscherpt nog meer den inwendigen klassenstrijd, die geen bedenksel is van socialisten, maar altijd en altijd heeft bestaan. De geheele historie is niet anders dan de geschiedenis van den klassenstrijd: in de oudheid de slaven tegen hun onderdrukkers, in de middeleeuwen de hoorigen en lijfeigenen tegen de vrijen, en later de gemeenten en de burgers tegen adel en geestelijkheid. Nu het proletariaat, de arbeiders gescheiden van de productie-middelen, tegen de kapitalisten, de bezitters daarvan. En 't militarisme verscherpt dien strijd omdat het geld onttrekt aan hoognoodige sociale hervormingen. Zoo leiden kolonisatie-geest en imperialisme tot toename van ellende en verscherping van den klassenstrijd.

Het gevaar bestaat dat de nieuwe wereld de oude zal gaan overheerschen door economische overmacht. Overvloed van productieve krachten veroorzaakt werkloosheid, crises en overproductie. De kans bestaat zelfs dat de neger en de mongool concurrent en loonbederver zullen worden van den Europeeschen proletariër.

De toekomst zal ons brengen voor de keuze tusschen barbarisme en socialisme. Wat gekozen zal worden zal grootendeels worden beslist door den klasse van den arbeid. Als we op 't toppunt van 't kapitalisme zijn gekomen is deze maatschappij haar dood nabij en zal 't socialisme daar zijn om de erfenis te aanvaarden. Eén zaak is zeker, een schoone dageraad is in de toekomst, al is hij nog ver!

A.

Inhoud der Studenten-weekbladen.

Vox Studiosorum.

Opwekking als eerste artikel, strekt er toe de menschen op te wekken voor het liederboek van Groot-Nederland. Het is bijna 4 pagina's lang. Onze liederen moeten: gezongen worden, leven, weer groeien en bloeien, in elke huiskamer aanwezig zijn, van moeders tot kinderen gaan enz. enz. Nu weet u het.

Richard II van Shakespeare door de A. S. T. V.

Critiek over de opvoering, waarin de verslaggever een waarschuwing geeft voor de herhaling.

Jhr. Ortt. Het Spiritisme f 0,30.

Lang 1 kolom. Eerst een feestrede over een dwaallichtje en een modderpoel, dan de mededeeling dat de brochure ernstig is en de inhoud er van. Meer niet.

Overzicht van de Inaugurale rede van Dr. Herman Snellen Jr.

Minerva.

Vincent van Peski daast lang en vervelend over Fransche studenten; wat ons in zijn artikel interesseert is een noot, waarin hij spreekt van 't optreden van onbevoegden in onze Debating-Club over de Ho-o-gerhuis-zaak met twee o's, even lachen. Daar zijn er zoo al meer ingeloopt. Voor hij 't over anderer bevoegdheid heeft, moest hij zelf den naam leeren spellen.

Propria Cures.

Met hartelijke woorden wordt gesproken over het weer in functie treden van Prof. Houwing. Over de opvoering van Richard II door de A. S. T. V., een mooie kritiek van v. G. en wat leuke opmerkingjes, onder de rubriek Amst. Stud. Corps. 't Debat over Socialisme is weer heropend. Lucianus toont aan dat een sociaal-democraat niet

behoeft te zijn Marxist, maar dat hij moet erkennen den klasse-strijd. Feuilleton: 'n Mootje Leven, in de verte aan Potgieter doende denken.

Klb.

Bibliotheek Societeit Phoenix.

Nieuw aangeschafte boeken:

- H. P. Blavatsky. The Key to Theosophy.
H. G. Ibels. }
L. Chevalier. } Le Sifflet.
Couturier. }
Pol de Mont. Modernités.
Gabriel Monrey. Les Arts de la vie et le Règne de la Laideur.
Matthew Arnold. Essais in Criticism.
Paul Leicester Ford. The Honorable Peter Stirling.
Matthew Arnold. Essais in Criticism (2e Series).
Charles M. Sheldow. Our exemplar; or in his steps.
M. G. Conrad. Was die Jsar rauscht.
Pierre d'Aubeq. Die Barrisons.
Rosa Mayreder. Idole.
Herman Friedriechs. Novellen.
Driedaagsche Samenkomst tot bevordering der openbare zedelijkheid.
G. J. P. J. Bolland. Petrus en Rome.
Oude gegevens.
F. van Eeden. Waarvoor werkt gij?
Mr. J. de Louter. Staat en Maatschappij.
? Geht die Welt unter am 13 November 1899?

Berichten en mededeelingen.

Tengevolge van het overlijden van het Corpslid Jhr. W. V. E. GODIN DE PESTERS, heeft de Senaat den rouw uitgeschreven voor 3 weken.

Gekozen tot reunie-commissarissen:

- H. P. G. den Tex } permanent
H. Strick van Linschoten, }
en
C. P. Kesper } reserve.
G. Langhout }

Gekozen tot algemeen secretaris der Commissie tot behartiging van Studiebelangen de heer F. H. von Lindern en tot vice-secretaris de Heer A. Heybroek.

Ter lezing gelegd: het Verificatieverslag der Feestkas en de door den Senaat voorgestelde Wetswijzigingen van:

- Hoofdstuk III (Candidaat-leden).
" XV (Strafbepalingen).
" V en VI (Almanakredactie en Studiebelangen).

Correspondentie.

Nederlandsche Scherpschutters. We hebben voor Uwe proclamatie geen plaats; andere bladen hebben haar trouwens genoeg bekend gemaakt.

ADVERTENTIEN.

HET MASKERADE-ALBUM
is op zes exemplaren na uitverkocht en wordt
niet herdrukt.

Heeren die nog een exemplaar wenschen te bezitten wordt in overweging gegeven spoedig te bestellen.

J. WALTMAN JR.
DELFT.

Boekhandel van J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33.

De WERKEN van ALEXANDER VER HUELL.

In plaats van f 150,-, nu voor slechts f 31,50.

Prof. Dr. JAN TEN BRINK zegt o. a. in de voorrede bij deze nieuwe uitgave:

De naam ALEXANDER VER HUELL is in Nederland alom bekend en geëerd, schoon men van zijne kunst niet zeggen kan, dat ze algemeen bekend is geworden. Ook dit feit heeft zijne eigenaardige verklaring. VER HUELL's eerste, meest gewaardeerde werken waren geheel uitverkocht, en alleen tegen hooge prijzen op boekverkoopingen verkrijgbaar. De nieuwe uitgaaf kostte nog meer, de hooge prijzen stelde ze bovendien buiten het bereik van het groote publiek.

Dit vraagstuk is ter sprake gebracht in het tijdschrift „De Portefeuille”, waarin het volgende voorstel werd gedaan: „Men zou hem op zijn 70sten verjaardag wel willen vragen of de mogelijkheid niet kon bestaan, dat een goedkoope druk van zijne werken werd uitgegeven? Hij zou daardoor velen aan zich verplichten, die nu niet bij machte zijn ze zich aan te schaffen. „Zoo zijn er!” en „Zijn er zoo?” zijn uitverkocht, en niet meer verkrijgbaar, omdat de steenen afgeslepen zijn. Nu de fotografie echter zulke enorme vorderingen gemaakt heeft, zou het niet onmogelijk zijn, dat eene nieuwe reproductie naar de lithografie verscheen. Moge de heer VER HUELL op zijn 70sten verjaardag besluiten, om deze werken ook voor minder gefortuneerden beschikbaar te stellen, onze dankbaarheid en die van het Nederlandsche volk zou er des te grooter om zijn.”

Gedurende zijn leven is deze wensch niet in vervulling gegaan.

De tegenwoordige uitgaaf zal eene volkseditie zijn, en de werken van ALEXANDER VER HUELL in ruimen kring verspreiden.

De WERKEN van ALEXANDER VER HUELL zullen verschijnen in 35 afleveringen of in 5 Prachtbanden, royaal quarto-formaat. — De prijs is bij intekening f 0,90 per aflevering en gebonden f 7,90 per deel.

Om aan deze onderneming eene gunstige ontvangst te verzekeren, zal aan elken intekenaar, gratis als premie, een exemplaar KUNSTKRONIEK, 52ste jaargang, worden aangeboden, met lot in de verloting. De prijs der KUNSTKRONIEK, 48 vel druks en 24 keurige platen, is f 10,— per jaargang.

Voor dezen jaargang is als hoofdprijs aangekocht:

Een prachtig Schilderij „VLIJTIGE HANDEN”,

van den bekenden schilder ALBERT NEUHUYS,

ter waarde van Twee duizend Vijfhonderd Gulden.

Als tweede prijs:

Een prachtig Schilderij „VREELAND AAN DE VECHT”,

van FRED. J. DU CHATEL,

ter waarde van Twaalf honderd Gulden.

De verdere prijzen zijn:

Een Cassette de Ménage, ter waarde van Duizend Gulden,

12 Schilderijen in olieverf van Nederlandsche Meesters, Kunstwerken en Voorwerpen van Nederlandsche Kunstnijverheid, Staalgravures, Boek- en Plaatwerken, enz.

Men verbindt zich voor het geheele werk.

Prospectus en eerste aflevering ter inzage in den Boekhandel van
J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33.